

## הַלְבּוֹת פֶּסֶח בִּימָן תְּלוּ

### ביאורים ומוספיים

ואפלו בתרן ל' יומ ל'חג, איתנו מברך, ובן הורה הגראייז אויערכ ליל ארבעה עשר, שאכן המהガ שאינו מברך.

ולמעטם זה הוסיף בשעה"צ (שם) שאר שמחמות עצם דין הבדיקה מותר לכתיהלה לבסוף קודם ארבעה עשר [הינו גם מי שאינו יჩזא בשיריא ומדרו], יש להיכנע מכך מסוומ שטפיש און הברכה, ובמו שמעינו במשנה (תרומות פ"א מ"ו) לענין הפרשת הרומה,

שערום לא יתוחם משוט שטפיש את הברכה. ובענין זה הורה החז"א (ויניט והנהנות פ"ז אתו ייח) לבחור ישיבה חדר בפנימיות הרושבה, שלבסוף יבוא מבית הוינו לשיבה בליל ארבעה עשר כדי לבדוק את חזרה בברכה, ורק אם קשה לו לבוא לשם בליל ארבעה עשר, יברכו באחד הלילות הקורימות בלא ברכה. [וזיה עוד בעדעת הערשיז אויערכ (הילכות שלמה פסח פ"ה ס"ז)].

עוד בענין חובת בדיקת חדורי פנימיות הרושבה, ראה מה שכתבנו לפחותן (ס"י תלה ס"ק ב).

ולענין מה שכתב המשניב לעיל (ס"י תלב ס"ק ב) שיש אומרים שהקדמת הבדיקה טוב יותר דיו, מושם נקיות, דעת הנגרשייז אויערכ (הילכות שלמה שם) שהייתו דוקא בבדיקה בונמה בתקנותיה, מה שאין כן בבדיקה שלא בוממה שאינה בתקנותיה [שהרי אין מברכים עליה], אין צורך ליטול דיו.

וכן לענין המהגה להנחת פתיחת חמץ לפני הבדיקה המובה ברמ"א לעיל (ס"י תלב ס"ב), מ"מ הבודק קודם ליל ארבעה עשר, כתוב בשווית מנהת יצחק (ח"ח ס"י לה) שאינו בכלל מהגה וזה. וטעם הדבר, שחרי בטעם המהגה כתוב הרמ"א שם, שהוא כדי שלא תהיה בורכת הבדיקה לבטלת אם לא ימצא חמץ בבדיקתו, ואט כן הבהיר קודם ליל ארבעה עשר שכתב הרמ"א (כא) שאינו מברך, איתנו בכלל המהגה [והוסיף], שף ערך שלא להניהם, ראה מה שטעם הדבר.

מאליך, הנרייש אלישיב (קובן תשובה ח"ג ס"ר ע) כתב שאנמנ השטעם שכותב הרמ"א (הניל) איתו שיר כשבודק קודם ארבעה עשר, מ"מ הדרי הובא בשם הארי זיל שיחנות עשרה הפתוחיות היא על פי סוד דוד וראה במשניב שם (ס"ק יט שהזבירות), ולפי זה יתכן שאין חילוק בין ליל ארבעה עשר שכתב הרמ"א, בשם הטעם להנחה הפתוחיות שכותב החק יעקב שם (ס"ק יז), שעל ידי שימצא את פתיחת חמץ יתן אל ליבו לבדוק חיטב שהוא ימצא עוד חמץ, שיר גם קודם ליל ארבעה עשר.

[משנ"ב ס"ק ה]  
ויש מקליין בדבורה<sup>10</sup>.

6) אולם, לענין דין של חמץ והלאfter הפסח, כתוב בשווית אגרות משה (אריך חיד סי' צח) שהוא אסור בהנאה, דין חמץ שעבר עליו הפסח, וכען מה שכתב המשניב להלן (ס"ק יז לענין אונר חיטים, וכותב, שכן ימברכו לבסוף קודם הפסח, וכל דין המשניב כאן הוא רק לבני חיבת בישור).

[משנ"ב ס"ק ט]  
ולענין יש לדון לפ' קרוב וחוק מקומות<sup>11</sup>.

7) ובזמןנו שמצוים כל תחבורת מוחירים, כתוב בשווית אוור לציין (ח"ג פ"ז תשובה יה) שאון נחשב במקום רוחק אלא כגון היוצאים מארץ ישראל לחוץ הארץ, אבל היוצא מעיר לנחשב במקום קרוב, ואינו חייב לבודק קודם שיוצא לדרכו.

[משנ"ב ס"ק יב]  
ואפלו אין דעתו לפניו עד אחר הפסח, שלא יראה חמץ בכתה, אכלו קבי קל אכלו חוכת קברקה מקדים<sup>12</sup>.

8) ואף על פי שאון מחיצה גודלה מו' בינה שעשו בינו אשר ומכניס לשם התבאה, ומברואר ברמ"א לפחותן (ס"י חם ס"ב) שטמיילה מחיצה בפני חמץ של נכר שנמצא בראשתו ולא קובל עליו אחריות, כתוב החז"א (אריך סי' קכ) העורות לפחסחים ב, א) שינוי חמץ שהיה שלל, שעדרין דעתו עלי, ויתור חישש שיבוא לאוכלו, וכן מהיצה אינה מועילה לנו אף על פי שבילו או הפרקו.

[משנ"ב ס"ק ט]  
ובכל-שכן בשייש ספק אם נתקבקצו<sup>13</sup>.

9) שבאותן זה יש ספק ספיקא, שמא לא נתחמצץ, וגם אם נתחמצץ שמא נתעפשו, כמובואר לפחותן (ס"י תסז ס"ק כא), ורק אין צריך לפנותו.

[ביה"ל ד"ה ולא ירבן]

הרי דעתך גרא"ה בכפר פרש, ודעת פריטק"א לתקראי לתפקיד, וזאת ציין לפצעה<sup>14</sup>.

10) אמנם, בשעה"צ לעיל (ס"י תלג ס"ק ח) כתוב בשם החק יוסף, שהלכה בדעת הרמ"א (כא) שבודק קודם ליל ארבעה עשר,



## ח באר הגולה

## חולכות פסח סימן תלו

צריך לבודק (וכשנפטר פסח (ז) בפשלנו סי). בלאם (ט) דעתו לחזור קיום הפסח, (ח) צריך לבדוק בפי קורא קורא פסח ואחרידך יצא, (ט) רמשנין שפאו יתרה ערכ-פסח בין המששות (ז) ולא יהנה לו פנאי לבער. בגין העוצה ביתו (ט) (יא) אווצר, תוח שולשים יום (יב) זוקק לבודק (ט) ואמריך כוונת אווצרו לתוךו; קדם שלשים יום, אם דעתו לפניו קדם הפסח, (ט) אリーיך לבודק ואמריך עושהו אווצר, (יד) ואם אין זה שבסגורה

דעתו לפניו קדם הפסח (ז) (טו) אינו אリーיך לבודק: הנה ואוצר חטים (טו)\* ישו' (ז) חיטים מחרוצים שברוחנית היבור, \* אם געשה קאוצר שלשים יום קדם הפסח אינו מבטלו הבלבו ורינו, מיהה, לאוצר פסח קשמפה האיזר (יז)\* אסור לקנות מאוקן חיטים. (יח) ואם אין שם קמן יודע אלא ספק, מפר לאוצר (יט) האוצר

### באר היטיב

(ז) אוצר. כלומר שנשתמשו שם חמץ ואחיך רוחה להניהם שם עזים אי דער אדר (ז) ואה"כ בוגר. ואם לא בדק קדם. צריך לסתות האיש ולבודק. ואפרר

### באר הבלגה

בורי דעתה בכ"ה בטהורי סען. ודוחת טריביה לא לסרירע בע"ה. וזריך עיין לפטיש"ה\*: שיש חיטים מחרוצים. אין מה שפלטני בטהורה דאמ' החיטים ואמריך נטחנין וכו', והוא מטחנין ארכטרכט. וכאלה היה ארכטרכט אלין, ובער שפהלחת מפני שרעוטו לבר בזורה לאמר הפסח בטול פמדר. וועליכן ארכטרכט לפנותו, וביחמ"א מאר משלש בעפנין ארכטרכט: \* אם געשה באוצר שלשים יום וכו'. ובחור שלשים יום אם רוחה להקית אווצר של פנין שרגיל להבזא שאחס חיטים של חיק בקרעטינו של המון, החיטים, אפלו אם יודע לו אם יש שם חיטים של חיק בקרעטינו של המון, פנין שרגיל להבזא שאחס חיטים לחיט דינו געשה את בינו אוצר. וזריך לבודד אותו מקרים לאור הנר גוד שטמי האניר שם נה"א ופשוט\*: אסדור לנטנות וכו'. אין משגה ברורה משעם. והוא מטראש'א בטהורה. דינון וכנתנו בטוראי לענות אוצרו. אבון כו"ה הוא ארכטרכט מבן לנטות בו. ולבאורה ציריך טעם. דאסטרן עם מהחה להוד הוא ארכטרכט מטבון לנטות. דטה דשליך קענין, דלקעטמים אפלו בזורה קרובה. אם מגביל פקוד צפון ביאתו באצטום קרוב לנטן קברקה מיטשין שפאה לשפהא. וארייך לדדק מקרים. ויש (ט) מקלין בונה, וילטצעה יש לוזן (ט) לפי קרוב ורוחק שפקומט\*: (ט) ולא יהינה לו פנאי לבער. רוחה לומר, כיוזר

טוב לא יכול לבדקו מפני שאין בטעון סמץ בזום. ומקצתו בטעון סמץ בזום. ואפלו אין דעתו שפאה לאור הנר גוד שטמי האניר שם נה"א ופשוט: (יב) זוקק לבודק. ואפלו אין דעתו לפניו עד אחר הפסח, פנין שרווא גוד שלשים. ואם לא בדק קדם, (ט) אリーיך לפסחות קאוצר ולבודק: (יג) אדריך לבודק. שחששו חיקאים (יג) שפאה יתחל לפניו קדם ליל י"ד ולא גומר לפניו, אלא לשאר מפניהם (ט) פחותה מנגינה שלשה טפחים מבקשה ליל י"ד לשכח על הקמן שתמתה האוצר בינו ארכטרכט. אלא לאחר הפסח: (ט) אינו אリーיך לבודק. דלעת שלשים יום איי מל עלייו חותוב קברקה, ואחריך פשגעשה האוצר הני הואר ארכטרכט, כמו שבטל דלעת. וכמ"ל. וכמ"ב במאן-ארכטרכט: וכל זה קבאנ שאיינו יודע. אבל בקמן יודע. ונש מקלין אפלו בקמן ידיע, וכמ"ל בטעין קסן ה: (טו) שיש חיטים מחרוצים. העה, שהיינו (ט) אבל אם הניתן חיטים ואחריך נתחמוץ החיטים אין אリーיך לבער ביחס שגעשה האוצר קדם שלשים יום, ורק שיבזלו קדם הפסח, (ט) אבל אם הניתן שגעלה מהחותה כבוד, אפלו קינה תנטחו פוך שלשים אין אリーיך לפטורה, דבשעה שהחיטים עדין לא קינה שם קמן, ועכשו קוי בקמן שגעלה עליו מפלח [נכל-שפן] בשייש ספק אם גטהמץ'ו. ויבשלנו קדם הפסח: (יז) אסור לנטנות וכו'. דארך הקמן שגעלה עליו מפלח (כ) בתר לנטנות מתקן לאחר פסח, הקא בער טפי, דקהם אין ברעתו לנטות הפל ולמתט אחר הפסח, אבל כאן הכל דעוזו לנטנות בזוזו אחר הפסח, (כ) ובירי הואר ארכטרכט וכטנן למלוד ולזחות בו. ופשוט דיכול למקרו לכל האוצר קדם הפסח לעכו"ם ויהינה מפר אחריך לנטנות מפניהם: (יח) ואם אין שם קמן יודע. רוחה לומר. בעת שתני מסלמעלה הקאזר אינו יודע אם קינה או בקעקטו חיטים קהקדחים בונאי: (יט) האוצר. אסדור הפסח, וליקא למחש למדין: (כ) דארך אם בזא עבשו מחרוצים, שפאה לאמר הפסח נצשה, עוד, דשפא אין זו

### שער הצינן

(ט) ביה ועתה שפט וגבז' ארכטרכט ומ"ר אדרם: (ט) ביה ולבוש חוך יוצקב ואלה ובה ופרי תודש זוקה ריבב"א להקל: (ט) אף גודעת ביה ולבוש להקל שפאה בטל ונאלה וביה מדד מוקם, מפל פקום לא רצתיו להקם כן משום גודעת עלה-שפט בהריה תעלש והפאמיר-ירכבי ומקודחית לחה מיר ביה. וכן מטע ממניא ארכטרכט בעיריקטן יב והבר"א בסיעיריקטן ביה שחלול לשיטותו: (ימ) מגן-ארכטרכט, והסכימו עמו קרייעט והתקייזט ואליה וביה והגר"ז, רלא בט"ז: ומכל מוקם סים הפאמיר-ארכטרכט ביה דהכל לפוי הענן: (ט) מגן-ארכטרכט. והעתיקו האלה ובה וחויריא. אכו קחקייצקב לא העתיק אלא רוש דרבינו, ומטשטע לאכואה דאן מודה לו בזוז ובסבנה זה קפקאלין: (ט) ט"ז ובגדירישע שגא"ז: (ט) גן מזח בקוקודים: (עו) מגן-ארכטרכט: (טו) מגן-ארכטרכט. אכון קב"ה-טאריד ומאמיר-טודידי פפקפיטים ביה, דמראשי' משמע דרכך לכתחלה לא זהי פערו אבל קדרעדן קרי הואר ארכטרכט וגבז' ארכטרכט. והביהו הדריך ארכטרכט זאנך לאזן קדרדי הפלעריל, ולטשטעה קחוב גם הפאמיר-מקרבי דאן לאזן קדרדי הפלעריל, שפוא מזח כספין מינטב"א לאקחה קשם קושובה גרשבי"א, שם יוש לוזר קרשבי"י: לשיטותו רכם-בצערמן טהורה, ווליא בש דסכךיא לה דמללה, מן טהורה אינו מכבער: (ט) ביה ועתה אינו מכבער: (ט) דאי קרי ג' טפחים הואר כלכל מפלצת של הקמן ורונו: (ט) ו אף דבצערמן שגעלה צליין פטעלן ארכ' הוה יודע, שאני בכ' צפיטה האוצר צליין בזענין ומי' קפטטן לאטחלה (מ"א): (ט) מגן-ארכטרכט, ובמב' דאפלו למאי דגנבר זן דגנדו אסדור אפלו קדם שלשים, ס"א דגנבר אסדור אין להחדר: (ט) אם זה שם. ומפל פקום לאמר פסח אסדור לאטחלה קפ"ה גנבר אסדור להנוט פנאי אם כן ודיין, בזון שדעטו לפניו אחר הפסח: (ככ) מגן-ארכטרכט קשם גרשבי"א. והפה בפאג' ארכטרכט בתב' דארך לאמן זאמ' ריבר וריבר, וגנבר השטטו בתב' דארך לאמן דאמ' אפר, משום דלהלה קיפא גן דשרי, כמה שפהה נאלה ובה, והעטקהנו להעליל בבאוד הלהה בסימן תלג: (ככ) לשון גרשבי"א: (ט) עצורת-זקדים בשם קרשבי"א:



באר הגולה

ד טור וקרולט רצוי  
שם ה טור ושם  
בעם אקי פאורי  
ד שם ושם

## הלוות פסח סיון תלו

ב' ב' בונדר (השומת הדשביא סיון ט): ב' (כ) גויש אומרים, רקעם שלשים יום שאינו אריך לבדק ביןו לבין דעתו לחזור בתוך הפסח, ואך-על-פי שעדתו לחזור קיום הפסח או אחריו אינו אריך לבדק (א) ביןו לבין קיום שלשים (ככ) (ובקשייש פסח בטלנו). אבל אם דעתו לחזור בתוך פסח (כג) אריך לבדק: אבל מראASH-השנה. (כד) ינאמ שבח ולא בדק, יטעל בשגיאע הפסח. (כה) ולא יברך על כתול: הנה גם (מ) אשתו פבדק והבטל בפחו. דלאו ישכח לפעל במקום שהוא (כל בו): ג' יישראאל (ט) היוצא מטבח אינז'יהדי הווע שלשים יום ונכנס בביות אחר בעיר זו או חולף לעיר אחרת. (כו) אינו אריך לבעד בית האינז'יהדי, (כו) שחררי יקאים מצות בעור (כח) באוטו בית אחר, אבל אם הוא מפרש או יוציא בשירה ולא יכנס בפסח הבית, ייש מי שאומר שתהו תוך שלשים יום, (כט) ואיך לעבר בית קאיינז'יהדי שהוא יוציא מטהו בטעור (לו) (אך-על-פי שקהאנז'יהדי יכנס לפית בפסח. (לא) ג' אומרים שאינו אריך (לב) כשנקנס בו קאיינז'יהדי) (טיח):

### באר היטוב

ישנאל המשי פעל חיזיב הקידקה מטבח שדר בז, ט"א, ח"ז: (ט) מגנית פבדק. אבל לא צעה לה שפבדק, עט"א ובחיין: (ט) היוצא מטבח איני אבל בפה שלושה וחמש אל אחר דר בז, אבל ענן אין קחיב לבדק, כי על זרכין לבדק, איך אף יוציא בשירה ומפרש נ"כ אפער לו לסת מטבח

### משנה ברורה

אל עטרש ועפסר ולא סמן נחשבח: ב' (כ) ג' אומרים לדקעט וכ'ו. דעתה זו פא להקל, ולשונו מגכם קצת, והוא דקעט לומר, דמה שאפרנו רקעם שלשים יום אינו אריך לבדק והוא ארי בשדעתו לחזור קיום הפסח, ורק שלאל היה דעתו לחזור בתוך הפסח, דעתה זו לא סבירא לה מה שכתב לעיל דתישנן שפה יבאו ערבי-פסח בזונ-טשיות וכו': (כא) פינן שהוא קדם שלשים. אבל תוך שלשים, ואך-על-פי (כו) חותם קידקה, ארי שדעתו לחזור ליבור קיום פסח היישן שפה ישותה ולא בזיא, וועלכון אריך בדקה. וכבר נתבאר לעיל בסუה א' רכל זה במפורש לנו וויאא קשנרא לזרך וחותקה, אבל בזרכ קורבה זרכען לחזור קיום פסח לא חסינן, וסמיכין דידרך בשיבוא: (כב) ובשיגיאע פסח יבטלה. ברוש, קשלא בא לביומו קיום הפסח: (כג) אהיך בדקה, דקשייבא בפסח לאו ברשותה קימא דליךלה, (כד) ועובר על בל גראה וכבל ימצע. וכן, דדרעה ואשנה פלי חותם קידקה אם דעתו לפניו לחזור הפסח, ודעתה זו, זוקא באם דעתו לפניו חותם פסחים (ב"ז). וענן דינא פסקו (כט) נרפה ארכוניות דיש להחמיר בדעה ואשנה, ומכל מקומות במקומות סודק,ogenous שיעא מביתו, יש לסמן ארצעה אסורה ואינו אריך לחזור אם ברק היה אריך לבטל גס-יכן בשעת הבדיקה, קמ"ה שמחבנו בריש היפמן: (כח) ולא יברך. דבריו דעקר מפטול כלב, (כל) דאכלו מחשב כלבו (ט"ז), אין מברכן בדרכם של דברים שבלבכו (ט"ז): ג' (כו) אינט אריך לעבר בית העכויים וכו'. ואפללו אם לא יכנס לתוכה עכויים קיום פסח, והמשט בדקלפה נ"ירן: (כט) שחררי יקאים מצות בעור וכו'. אין זה עקר הטעם, וכי מי שיש לו כמה בתים אינו קחיב לבדק ורק בית אחר? אלא משם ריבין שייצא מטבח עכויים שלא עליי בפל נראת, אלא דמלל מקומות אם לא היה נכנס לביית אחר קיום פסח, וכן היה משליך אליו ברוחב, ותו אין קסמן שלא ואיתו עובר עליי בפל נראת, אלא מפסיק הוא לעמץ השטח אשר שט, והוא היה מפסיק בזיר שחהמן שלו פינן שלא זקנים מזוה דז במקום אחריו, מה שאין כן באן שיבנס לביית אחר ויקים שם מצות בשער אין שום טעם לחיבו: (כח) באוטו בית אחר. אז הוא אז בעלה-הבית שדר אצלו, רקיי כשלוחו לעבר חפציו, ושלוחו של אדים במוות [אחרונים]: (כט) ואיך לעבר בית העכויים וכו'. ואם (כט) יוציא מטבח ישראאל וישראל אחר נכנס בו, לכליל עלא אין אריך לבדק, כי על ישראאל חשייל כל חותם בעור, (לו) והוא פרון בשיזיא מטבח עכויים וישראל אחר נכנס פקחיו לדורו שם. אין אריך לבדק, ועל ישראאל חשייל כל קחיב: (לו) אך-על-פי שהנברוי יכנס לבית בפסח, וובאי שם חמצז בלאו קבי. אבל קבי אריך קישראל לבדק חמצ שלה, ובילשון קשלא יכנס בו הנברוי: (לא) ג' אומרים שאינו אריך וכו'. דקה העבור אינו חותם הבוגר, אלא לטי שיש לו חמצ צריך לבדק ולבדר, וכך אין לו חמצ, והרי הוא מפרקיו ובג"ל, אין עליו שום קיב: (לב) פשנאנט בו הנברוי. ענן בחקיעקב דלאי דזוקא, דאכלו (לו) אם אין נכנס בו גס-יכן אינו מחייב פינן

### שער ההזין

(כט) חקיקקב וחקייוסף ומקורה-חיטים, לאא קט"ז<sup>111</sup>, ובלענין אם אין בדקה אין בדקה לבלי צלאה: (כט) ואיך דינקל לבטל קיום פסח<sup>112</sup>, פין שהוא בפרק על כס או בזניאן ליטין שמא ישבח לכתול<sup>113</sup> וצין שם בפה-חיטים ופער-חיטים בגין מה שפבדק בכתה ריש<sup>114</sup>: (ט) הלבוש הטעים הילא-אומרים לא-פער, והטעים עמו פאללה נפה מהמת דרב זופקים פרוש בדעת רדאונה, ובן כבב הערן לא-פאללה נפה מהמת דרב זופקים פרוש בדעת רדאונה, ובן כבב הערן: (כט) ואפלל לתאן זא-מר דעריך להוציא סבטול בפה, כמו שכתב בכרן חותם בקידתי-הף, אבל קטע אין בפרק על סבטול, שלא קצינו בסוטיל שטנקו וגח ברכח אל סבטול [פר"ח]: (כט) מגנ-א-בקטס חוק-ז-גאנט ומקורה-חיטים, לאא כב"ה, וכן ראלל מקום הוא לא יקס טשטי מז"ה. ואך-על-לי משבח הפגאנ-א-בקטס בז-ז-קסטן יושם מושמע קם הוא סובר: (לו) וכן משפט מסק"א אמר זגדן לרזא, וצין בקדמי-חיטים שפכט גם תעיזו נוכר בז קבנ-א-בקטס, אבל קבנ-א-בקטס מה שפכט בז קבנ-א-בקטס בו נגידרי רצה לומר שהוא בדשות קברוי, לא-פאללה אם קישראל סוגר שם מילא לתמוד טפחים וצוזים גם הטען הוא בפירושו, אכן לשון סטור איטו משמעו:

